

PIRMA DALIS

Nuostabasis prieškalnių miestas
Los Gatosas, Kalifornija

1 SKYRIUS

l i e p a

Vestuvių dieną mano sužadėtinis Džeimsas į bažnyčią atvyko karste.

Šitiek metų svajojau, kaip jis laukia manęs prie altoriaus, nušvitęs tik man skirta šypsena. Ją regint mane apimdavo malonus jaudulys. Bet, užuot pro bažnyčios suolus žingsniavusi prie savo geriausio draugo, pirmosios ir vienintelės meilės, dalyvauju jo laidotuvėse.

Sėdėjau šalia savo tėvų, šventovė buvo sausakimša draugų ir giminių. Jie visi buvo kviešti į mudviejų vestuves. O atėjo atsisveikinti su vyru, kuris mirė per jaunas ir per anksti. Jam ką tik suėjo dvidešimt devyneri.

Jo nebėra. Amžiams.

Skruostu nusirito ašara. Nubraukiau ją suglamžyta nosinaite.

– Imk, Eime. – Mama padavė švarią. Suspaudžiau ją delne.

– Ačiū. – Mano žodžius nutraukė kūkčiojimas.

– Ar čia ji? – už nugaros pasigirdo prislopintas balsas, ir aš įsitempiau.

– Taip, Džeimio sužadėtinė, – pašnabždomis atsklido atsakymas.

– Vargšėlė. Atrodo tokia jaunutė. Kiek laiko jie buvo susižadėję?

– Nežinau, bet pažįstami nuo vaikystės.

Nuostabos kupinas atodūsis.

– Vaikystės laikų meilė. Kokia tragedija.

– Girdėjau, kad kūno ieškojo kelias savaites. Įsivaizduoji? Tą nežinią?

Suaimanavau. Apatinė lūpa ėmė nevaldomai virpėti.

– Ei! Prašyčiau pagarbiau, – tėtis griežtai nutildė už mūsų sėdinčias ponias. Jis atsistojo, pralindo pro mane su mama, susidauždamas keliais, ir atsisėdo taip, kad atsidūriau tarp jo ir mamos. Prisitraukė mane arčiau, tarsi saugodamas nuo šnabždamų paskalų ir smalsių žvilgsnių.

Prasidėjus laidotuvių ceremonijai nuaidėjo vargonai. Visi pakilo iš vietų. Stojausi lėtai, man skaudėjo visą kūną, jaučiausi pasenusi ir sugriebiau už atkaltės, kad nesusmukčiau ant kėdės. Visi pasisuko į bažnyčios duris – nešikai ant pečių įnešė Džeimso karstą. Mačiau, kaip jie žingsniuoja paskui kunigą, ir negalėjau liautis galvojusi, kad jie neša ne tik Džeimso palaikus, suirusį kūną, kurio jau nebegalima laikyti atvirame karste. Ant jų pečių taip pat sūpavosi mūsų viltys ir svajos, mūsų suplanuota ateitis. Džeimso sumanymas įsteigti paveikslų galeriją miesto centre, kai pasitrauks iš šeimos verslo. Mano svajonė atidaryti restoraną, kai tėvai uždarys savąjį. Mažas berniukas, kurį įsivaizduodavau stovintį tarp Džeimso ir manęs, įsikibusį mums į rankas.

Visa tai šiandien bus palaidota.

Iš gilumos išsiveržęs dar vienas kuktelėjimas pasklido tarp bažnyčios sienų, nustelbdamas net išskydusią vargonų melodiją.

– Nebegaliu, – suaimanavau pašnibždomis.

Netekau Džeimso. Jutau kupinus gailesčio žvilgsnius, smingančius man į nugarą, mat stovėjau antroje eilėje. Troškiamo ore sklاندė prakaito ir smilkalų kvapai, sumišę su saldžiu, sunkiu orchidėjų kvapu – XIX a. pabaigoje statyta bažnyčia buvo meniškai puošta jų žiedais. Tos gelės buvo užsakytos mūsų vestuvėms. Bet

Klerė Donato, Džeimso motina, liepė atvežti jas laidotuvėms. Ta pati bažnyčia. Tos pačios gėlės. Tik ceremonija kita.

Man sudiegė pilvą. Užsidengiau burną ir pamėginau pro tėtį išeiti iš suolo. Mama sučiupo man už rankos ir ją spustelėjo. Apkabino mane, o aš padėjau galvą jai ant peties.

– Nagi, nagi, – ramino ji mane.

Ašaros sruvo skruostais.

Nešikai nuleido karstą ant metalinės pakylos, tada atsisėdo. Tomas, Džeimso brolis, įsliuogė į pirmą eilę šalia Klerės, vilkinčios juodą kostiumėlį, o jos žilų plaukų šukuosenai negalėjai nieko prikišti, kaip ir laikysenai. Filas, Džeimso pusbrolis, atsis-tojo jai iš kitos pusės. Atsisukęs jis pažvelgė į mane, pasisveikin-damas linktelėjo galva. Nurijau seiles ir ėmiau slinkti atatupsta, kol šlaunys įsirėmė į medinį suolą.

Klerė atsisuko.

– Eime.

Pažvelgiau į ją.

– Klere, – išlemenau.

Po žinios apie Džeimso mirtį mes beveik nesikalbėjome. Ji gana aiškiai parodė, kad pernelyg skausmingai primenu jai jau-nėlio sūnaus netektį. Kad būtų abiem geriau, nelindau jai į akis.

Laidotuvių eigą ir giesmes galėjau nuspėti. Puse ausies klau-siausi kalbų ir vos girdėjau skaitinius. Ceremonijai pasibaigus, išsmukau pro šonines duris, kol niekas manęs neužkalbino. Užuojausių prisiklausiau dviem gyvenimams į priekį.

Į šventorių pasipylė svečiai. Praėjau pro šalia bažnyčios sto-vintį katafalką ir tikėjaisi dingti nepastebėta. Žvilgtelėjusi per petį pagavau Tomo žvilgsnį. Jis priėjo ir apkabino mane. Stip-riai suspaudė glėbyje. Šiurkšti kostiumo medžiaga draskė man skruostą. Jis panašus į Džeimsą – tamsūs plaukai ir akys, tamsus gymis. Platesnių pečių ir vyresnis, bet tai ne jis.

– Džiaugiuosi, kad tu čia. – Jo kvėpavimas dvelktelėjo man į plaukus.

– Vos atėjau.

– Suprantu.

Jis nusivedė mane tolyn nuo besirenkančios minios, sustojome po žydinčiu vijokliniu augalu. Levandų spalvos žiedai šoko judinami liepos popiečio vėjelio. Pakrantės rūkas, gaubęs Los Gatosą priešaušrio valandomis, išgaravo pakilus saulei. Diena jau dabar buvo per karšta.

Tomas loštelėjo atgal ir suėmė man už žastų.

– Kaip tu?

Papurčiau galvą ir prispaudžiau liežuvį prie gomurio, stengdamasi sulaikyti raudą. Išsivadavau iš Tomo rankų.

– Man metas.

– Mums visiems metas. Nagi, važiuok su manimi. Nuvešiu į kapines, tada į šermenis.

Dar kartą papurčiau galvą. Į bažnyčią jis atvažiavo su Klere ir Filu.

Tomas sunkiai atsiduso.

– Tu nevažiuosi.

– Tik į laidotuves.

Apie pirštus sukau susiaučiamos suknelės dirželį. Mane atvezė tėvai. Ir ketinau su jais išvažiuoti.

– Šermenis rengia tavo motina. Savo giminėms ir draugams.

– Džeimso draugams ir tavo draugams.

– Žinau, bet...

– Suprantu.

Jis kyštelėjo ranką į švarko kišenę ir išsitraukė sulankstytą popieriaus lapą.

– Nežinau, kada vėl tave pamatysiu.

– Niekur neplanuoju važiuoti. Vien dėl to, kad Džeimsas... – Nuričiau seiles ir ėmiau apžiūrinėti savo batus, juodas basutes

su platforma. Ne baltus šilkinčius aukštakulnius atvirais pirštais, kuriuos ketinau avėti šiandien. – Gali man paskambinti. Arba užsukti, – pasiūliau.

– Daug keliausiu.

Pakėliau galvą.

– Tikrai?

– Štai. Čia tau.

Išlanksčiau lapą ir aiktelėjau. Tai buvo asmeninis Tomo čekis. Labai didelei sumai.

– Ką?..

Ėmė drebėti pirštai, kai suvokiau, kokia suma. Du šimtai dvidešimt septyni tūkstančiai dolerių.

– Džeimsas ketino pakeisti testamentą, kai susituoksite, bet jis... – Tomas pasitrynė žandikaulį, tada nuleido ranką. – Kol kas čekį dengiu aš. Dar negavau pinigų iš jo banko sąskaitų, bet tiek būtum gavusi, išskyrus jo nuosavybę Donato bendrovėje. Jis nebūtų galėjęs jos tau užrašyti.

– Negaliu priimti tavo pinigų, – atkišau čekį.

Jis susibruko rankas į kišenes.

– Gali. Jūs ketinate šiandien susituokti, tad jie būtų atitekę tau.

Dar kartą pažvelgiau į čekį. Tiek daug pinigų.

– Juk tavo tėvai greitai išeis į pensiją, ar ne? Gali nupirkti jų restoraną ar įsteigti savo. Džeimsas pasakojo, kad norėtum.

– Dar nenusprendžiau.

– Tada pakeliauk, pamatyk pasaulio. Kiek tau metų, dvidešimt šešeri? Prieš akis visas gyvenimas. Stenkis būti laiminga. – Jis šyptelėjo nepraverdamas lūpų ir žvelgė man pro pečius į šventorių. – Man metas. Laikykis, gerai? – Jis pakštelėjo man į skruostą.

Pajutau švelnų lūpų prisilietimą, bet žodžius vos girdėjau. Šurmulyš šventoriuje stiprėjo, tačiau mano mintys buvo toli

nuo čia. *Stenkis būti laiminga*. Net nenutuokiau, kas ta laimė. Nebenutuokiau.

Pakėliau akis atsiseikinti su Tomu, tik jis jau buvo nuėjęs. Apsigrėžiau ir išvydau jį kitoje šventoriaus pusėje su motina ir pusbroliu. Tarsi pajutęs mano žvilgsnį, Filas pasuko galvą ir įsi-stebeilijo į mane. Pakėlė antakį, lyg norėdamas kai ką pasakyti. Nurijau seiles. Palinkęs jis šnapštelėjo Klerei į ausį, tada patraukė prie manęs.

Oras sukibirkščiavo kaip aliejus įkaitusioje keptuvėje. Išgirdau Džeimso balsą. Iš seniai praėjusių dienų. *Nešdinamės iš čia*.

Įsikišau čekį į rankinuką ir pasisukusi patraukiau automobilių aikštelės link. Ėjau tolyn nuo praeities, nieko nežinojau apie ateitį ir nė nenutuokiau, kaip iš čia ištrūksiu. Buvau be automobilio.

Sustojau prie šaligatvio krašto ir svarsčiau, gal grįžti atgal ir susirasti tėvus, bet prie manęs priėjo pagyvenusi moteris trumpai kirptais šviesiais plaukais.

– Panele Tirni?

Mostelėjau jai, kad paliktų mane ramybėje. Neištverčiau dar vienos užuojautos.

– Prašau mane išklaudyti, tai svarbu.

Sutrikau išgirdusi keistą jos balso toną.

– Ar pažįstu jus?

– Aš – draugė.

– Džeimso draugė?

– Jūsų. Aš – Leisė. – Ji atkišo ranką.

Spoksojau į jos ranką, tada pakėliau akis.

– Atleiskit. Ar buvome susitikusios?

– Aš čia dėl Džeimso.

Ji nuleido ranką ir žvilgtelėjo per petį.

– Turiu informacijos apie tą nelaimingą atsitikimą.

Akių kamputyje sužibo ašara. Giliai įkvėpiau, mano plaučiai gargė nuo kelių savaičių verkimo. Džeimsas pasakė, kad išvyksta tik keturioms dienoms, kad tai trumpa verslo kelionė. Skrydis į Meksiką, klientų paieška, per vakarienę derybos dėl sutarčių, tada namo. Laivo kapitonas sakė, kad Džeimsas užmetė meškerę, o kai grįžo patikrinęs variklį, Džeimso nebebuvo. Tiesiog štai taip. Nebebuvo.

Tai nutiko prieš du mėnesius.

Džeimsas buvo dingęs keturias savaites, galiausiai imtas laikyti mirusiu. Tada, pasak Tomo, Džeimso kūną išplovė į krantą. Leisė gal negirdėjo, kad jo kūną rado. Byla baigta.

– Jūs per vėlai. Jis...

– Gyvas. Džeimsas gyvas.

Pritrenkta stebeilijausi į ją. Kas ta moteris manosi esanti? Parodžiau į katafalką.

– Pažvelkit!

Ji pažvelgė. Matė, kaip vairuotojas užtrenkia užpakalines dureles ir palei automobilį eina į savo vietą. Užtrenkęs dureles, jis iš aikštelės nuvairavo į kapines.

Pažvelgiau į ją apimta nesveiko pasitenkinimo. Bet ji nenuleido akių nuo juodo sedano ir tyliai nuostabos kupinu balsu pratarė:

– Įdomu, kas karste.

—

– Palaukit! – Leisė vijosi mane, o aš nardžiau tarp aikštelėje sustatytų automobilių. – Prašau palaukti!

– Palikit mane ramybėj!

Akyse kaupėsi ašaros. Ant liežuvio seilės. Reikėjo išsivemti, o Leisė niekaip neatstojo. Nužvelgiau gatvę. Namai mažiau nei už mylios. Gal pareiti pėsčiomis.

Man sukilo tulžis. *O Dieve.*

– Bent jau išklauskite mane, – maldavo Leisė.

– Ne. Dabar.

Užsispaudžiau burną ir nėriau už didelio automobilio.

Kūną užliejo karščio banga. Prakaitavo pažastys ir po krūtimis. Vidurius raižė ir varstė. Palinkau į priekį.

Viskas, ką laikiau, išsiveržė, ištiško ant saulės įkaitinto šaligatvio man prie kojų. Džeimso taip ir nepalikta balso pašto žinutė. Vienišos naktys laukiant žinios, kad jis gyvas. Tomo skambutis, kurio klaikiai bijojau. Džeimso nebėra.

O tada Klerė pareikalavo, kad laidotuvės vyktų mūsų vestuvių dieną. Bažnyčia vis tiek užsakyta, o giminės turi kvietimus. Kodėl gi jiems atšaukti savo planus ar juos keisti?

Mano kūną supurtė dar viena banga. Žiaukčiojau, kol ėmė diegti širdį ir skrandis ištuštėjo. Tada apsiverkiau. Kūną tampė vidurius draskantys gokčiojimai. Sunkios ašaros tiško ant asfalto ir smigo į rūgščią košę.

Viena smegenų dalimi suvokiau, kad pasiekiau ribą. Mieliau būčiau palūžusi namie, apsikabinusi Džeimso pagalvę. O ne čia, aikštelėje, už šimto metrų būriuojantis žmonių miniai ir prie manęs pristojus nepažįstamajai.

Atsišliejau į automobilį ir atsėdau ant bamperio. Leisė pasiūlė buteliuką vandens.

– Dar neatsuktas.

– Ačiū.

Drebančiomis rankomis nepajėgiau sugraibyti kamštelio, tad ji vėl paėmė butelį ir atsuko. Tik nugėrusi trečdalį buteliuko giliai įkvėpiau.

Leisė iš rankinės išėmė kelias nosinaites.

– Imkit.

Ji žiūrėjo, kaip valausi burną ir išsipučiu nosį, knebinėdama rankinės diržą.

– Geriau?

– Ne. – Atsistojau, ketindama traukti namo.

Leisės ranka vėl dingio krepšio kiaurymėje. Pasiraususi ji išsitraukė vizitinę kortelę.

– Man reikia su jumis pasikalbėti.

– Man neįdomu, ką pardavinėjat.

Jos skruostai plykstelėjo.

– Nieko nepardavinėju. Yra šis tas... – Ji nutilo, nužvelgė aikštelę ir pasisuko į mane.

Sumirksėjau persmelkta įdėmaus jos šviesiai violetinių akių žvilgsnio. Tada pajutau. Ji kai ką žino.

– Nieko nepardavinėju ir man tikrai gaila dėl to, *kaip* pasakiau tai, ką išgirdote, bet tai tiesa. Užsukite pas mane, kai tik galėsite.

Ji suėmė mano laisvąją ranką ir į delną išspraudė kortelę. Tada atsitraukė ir dingio už automobilio.

Pasigirdo artėjantys žingsniai, į šaligatvį klaksėjo aukštakulniai.

– Štai kur tu, – uždususi aiktelėjo Nadia. – Visur tavęs ieškome. Tavo tėvai tavęs ieško.

Kaštoninės plaukų bangos krito jai ant pečių. Šukuosena išsileido, turbūt jai lakstant ir ieškant manęs.

Šalia jos sustojo Kristena, jos krūtinė kilnojosi. Kojinė per šlaunį buvo nubėgusi.

Jos turėjo būti mano pamergės.

– Ką čia veiki? – spigiu balsu paklausė Kristena, vis dar įsitempusi nuo lakstymo.

– Aš... – nutilau nenorėdama aiškinti, kad slapščiausi, mane per aikštelę vijosi nepažįstama moteris ir tada apšivėmiau basutes.

– Ką? – neatlyžo ji. Nadia bakstelėjo jai alkūne ir parodė į žemę man palei kojas. Kristena susiraukė išvydusi ant šaligatvio išvamas, tarsi išpiltus dažus.

– Ak, Eime, – suaimanavo ji.
Man liepsnojo skruostai, tada nudelbiau galvą. Perskaičiau kortelę.

LEISĖ SONDERS

AIŠKIAREGĖ PATARĖJA, KONSULTANTĖ IR MENTALISTĖ

ŽMOGŽUDYSTĖS, DINGĘ ASMENYS

IR NEATSKLEISTOS PASLAPTYS.

PADEDU SURASTI JŪSŲ IEŠKOMUS ATSAKYMUS.

Nupurtė šaltukas. Žvilgtelėjau, kur nuėjo Leisė. Jos nebebuvo.

– Kas čia? – paklausė Nadia.

Padaviau jai kortelę, o ji užvertė akis.

– O varge, tave jau persekioja pamišėliai.

– Kas? – Kristena žvilgtelėjo Nadiai per petį.

Nadia greitai perlenkė kortelę ir įsidėjo į rankinę.

– Nebūk naivi, Eime. Žmonės norės tavimi pasinaudoti.

– Kas? – paklausė Kristena. – Kas toje kortelėje?

– Niekas, kas būtų verta Eimės laiko.

Nadia teisi, pamaniau. Leisė buvo apsvaigusi. Juk reikėjo drašos prie manęs šiandien priėti. Turbūt pasiskaitė laidotuvių pranešimus laikraščio skelbimų skyrelyje.

Kristena suėmė mane už rankos.

– Eikime, brangioji. Nuvešime tave į kapines. Susiraskime tavo tėvus ir pasakykime, kad važiuosi su mumis. Nikas laukia prie automobilio.

Nikas. Kristenos vyras. Geriausias Džeimso draugas. Džeimso.

Leidau Kristenai mane tempti.

– Ketinau eiti namo.

Ji nužvelgė mano dešimties centimetrų pakulnę ir pakėlė išpešiotą antakį.

– Kurgi ne.